voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum	15 september 2026
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van Swollwacht over opheffen 65 plus korting in het OV per januari 2027
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Johran Willegers

Bijlagen
Bijlage 1 – Artikel 45 vragen Swollwacht over Opheffen 65 plus korting in OV per januari 2027

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen over Opheffen 65 plus korting in OV per januari 2027.

Datum 15 september 2026

Inleiding
De fractie van Swollwacht heeft op 14 augustus 2026 schriftelijke vragen gesteld over het bericht dat de 65 plus korting in OV per januari 2027 wordt opgeheven.

Kernboodschap

Vraag 1: Hoeveel 65-plussers in Zwolle maken momenteel gebruik van de 65-plus korting OV?
Antwoord: Het college heeft geen zicht op hoeveel 65-plussers in Zwolle op dit moment gebruik maken van de 65-plus korting. Wel heeft de provincie inzicht in welk deel van de busreizigers gebruik maakt van de 65-pluskorting. Dit is in de regio Zwolle ongeveer 2,5% van de busreizigers.

Vraag 2: Hoeveel 65-plussers verliezen de tegemoetkoming volledig en hoeveel gaan zij er financieel op achteruit?
Antwoord: Het is bij de gemeente Zwolle niet bekend hoeveel 65-plussers de tegemoetkoming verliezen. Ook is niet bekend of, en zo ja hoeveel zij er dan financieel op achteruit gaan. De bestaande leeftijdskorting voor ouderen geldt overigens alleen voor bus, tram en metro. Deze regeling geldt niet voor de (regionale) trein.

De provincie heeft onderzocht welke financiële gevolgen het afschaffen van de 65-pluskorting voor de betrokken reizigers heeft. Uit dit onderzoek blijkt dat deze oudere busreizigers in Overijssel, Gelderland en Flevoland er gemiddeld € 2,27 per maand op achteruit gaan door het afschaffen van de 65-pluskorting.

Door de herziening van de leeftijdskortingen (afschaffen van de 65+-korting en introductie van kinderen gratis) ontstaat enige financiële ruimte bij de vervoerders. De vervoerders gebruiken deze ruimte om de kilometertarieven voor de bus in 2027 minder te laten stijgen dan de gebruikelijke indexatie. Op deze manier profiteren alle betalende busreizigers. De provincie stelt deze tarieven vast.

Daarnaast werken vervoerders aan een voorstel voor een algemeen product voor doelgroepen zoals mensen met een laag inkomen voor toekenning door gemeenten. De provincies binnen het Tarievenhuis Oost-verband (Overijssel, Gelderland, Flevoland) hebben hierin een actieve rol. De kaders van dit voorstel zijn inmiddels uitgewerkt.

Vraag 3: Kan het college onderzoeken welke gevolgen het voorgenomen besluit heeft voor de mobiliteit van getroffen 65-plussers met een laag inkomen?
Antwoord: Het vervallen van de landelijke leeftijdskorting kan financiële gevolgen hebben voor 65-plussers die regelmatig gebruikmaken van het openbaar vervoer. Omdat het hier gaat om een landelijke beleidswijziging en de gevolgen mede afhangen van individueel reisgedrag, ziet het college op dit moment geen aanleiding om een afzonderlijk lokaal onderzoek uit te voeren, nog los van de vraag of dit onderzoek op regionale schaal uitvoerbaar is en leidt tot concrete uitkomsten. Signalen vanuit inwoners en maatschappelijke organisaties blijven we uiteraard volgen.

Vraag 4: Verwacht het college dat getroffen 65-plussers hierdoor minder gaan deelnemen aan sociale activiteiten, vrijwilligerswerk, mantelzorg of familiebezoek?
Antwoord: In algemene zin kunnen hogere reiskosten voor sommige 65-plussers met een laag inkomen een extra drempel vormen om gebruik te maken van het openbaar vervoer. Zoals bij het antwoord op vraag 2 aangegeven blijkt uit dit onderzoek dat oudere busreizigers in Overijssel, Gelderland en Flevoland er gemiddeld € 2,27 per maand op achteruit gaan door het afschaffen van de 65-pluskorting. In welke mate dit leidt tot minder deelname aan sociale activiteiten, vrijwilligerswerk, mantelzorg of familiebezoek is op dit moment niet vast te stellen.

Vraag 5: Is het college het met ons eens dat de maatregel kan leiden tot meer eenzaamheid en gezondheidsproblemen onder 65-plussers?
Antwoord: Het college weet niet of en in welke mate het vervallen van de korting daadwerkelijk leidt tot meer eenzaamheid of gezondheidsproblemen. Het college volgt de ontwikkelingen en blijft zich inzetten voor mogelijkheden waardoor inwoners kunnen blijven participeren.

Vraag 6: Is het college van mening dat 65-plussers met alleen een AOW en minimaal aanvullend pensioen de extra OV-kosten kunnen dragen?
Antwoord: Het college begrijpt dat de stijging van reiskosten voor sommige 65-plussers met een beperkt inkomen merkbaar kan zijn. Of deze extra kosten draagbaar zijn, verschilt echter sterk per huishouden en is afhankelijk van de persoonlijke financiële situatie en de mate waarin gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer. Het college constateert dat het hier gaat om een landelijke beleidskeuze, waarbij de afweging over inkomenseffecten primair door het Rijk wordt gemaakt. Daarnaast kan ook de provincie hier een actieve rol in spelen met het vaststellen van de kilometertarieven.

Vraag 7: Is het college bereid om een algemene minimaregeling of gratis OV-kaart te in het leven te roepen voor 65-plussers met een laag inkomen of kan dit worden ondergebracht in het Participatiefonds voor sociale en culturele activiteiten?
Antwoord: Het college is niet voornemens een nieuwe gemeentelijke regeling, aanpassen van het Participatiefonds of gratis OV-voorziening in te voeren als compensatie voor het vervallen van de landelijke 65-pluskorting. Het betreft een landelijke beleidswijziging waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Het Participatiefonds kan wel worden ingezet voor vervoer. De doelgroep voor het Participatiefonds is echter tot AOW leeftijd en geldt dus niet voor alle 65-plussers. Het college blijft aandacht houden voor inwoners met een laag inkomen en de effecten die landelijke maatregelen op hun bestaanszekerheid kunnen hebben.

Het college heeft begrip voor de zorgen hierover, maar ziet geen aanleiding om de gevolgen van deze landelijke maatregel lokaal te compenseren met een nieuwe gemeentelijke regeling. Het college kijkt wel kijkt naar de doelmatigheid van onze inkomensregelingen. De monitoring op doelmatigheidseffecten kan ertoe leiden dat toekomstige regelingen worden aangepast.

Datum 15 september 2026

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer